

PRZESTRZENIE LINIOWE

P: Wektory na płaszczyźnie \mathbb{R}^2 .

Def. Niech $(K, +, \cdot)$ ciałem.

Przestrzeń liniowa nad ciałem K nazywamy $(V, +, \cdot)$, gdzie V - zbiór, nazywany zbiorem wektorów,

$+$: $V \times V \rightarrow V$, dodawanie wektorów,

\cdot : $K \times V \rightarrow V$, mnożenie przez skalar.

Spełniające.

1. $(V, +)$ jest grupą przemianową,

oraz dla dowolnych $k, l \in K$, $v, w \in V$ zachodzi:

2. $k \cdot (v+w) = k \cdot v + k \cdot w$

3. $(k+l) \cdot v = k \cdot v + l \cdot v$

4. $(k \cdot l) \cdot v = k \cdot (l \cdot v)$.

5. $1 \cdot v = v$.

Przykłady

P1. $(\mathbb{R}^2, +, \cdot)$: $\mathbb{R}^2 = \mathbb{R} \times \mathbb{R} = \{(x, y) : x, y \in \mathbb{R}\}$, przestrzeń lin. nad ciałem \mathbb{R} .

$$+ : (x, y) + (a, b) = (x+a, y+b)$$

$$\cdot : k \cdot (x, y) = (k \cdot x, k \cdot y)$$

Spełnić (1) - (5)

(2): oraz $v = (x, y)$, $w = (a, b)$

$$k(v+w) = k \cdot ((x, y) + (a, b)) = k \cdot (x+a, y+b) = (k(x+a), k(y+b))$$

$$kv + kw = k(x, y) + k(a, b) = (kx, ky) + (ka, kb) = (kx+ka, ky+kb)$$

(2) jest spełniony. \square

P2. $(\mathbb{R}^3, +, \cdot)$ analogiczne.

P3. Niech $n \in \mathbb{N}^+$

$(\mathbb{R}^n, +, \cdot)$ przestrzeń liniowa nad \mathbb{R} :

$$\cdot \mathbb{R}^n = \{(x_1, x_2, \dots, x_n) : x_i \in \mathbb{R}\}$$

$$+ : (x_1, x_2, \dots, x_n) + (y_1, y_2, \dots, y_n) = (x_1 + y_1, x_2 + y_2, \dots, x_n + y_n).$$

$$\cdot : k(x_1, x_2, \dots, x_n) = (k \cdot x_1, k \cdot x_2, \dots, k \cdot x_n)$$

Spełniać warunki (1)-(5).

P4. $(\mathbb{C}^n, +, \cdot)$ - przestrzeń lin. nad \mathbb{C} .

$$\mathbb{C}^n = \{(x_1, x_2, \dots, x_n) : x_i \in \mathbb{C}\}$$

P5. Niech K - ciało. Przestrzeń wielomianów.

$(K[x], +, \cdot)$ - przestrzeń lin. nad K .

$$+ : \sum_k a_k x^k + \sum_k b_k x^k = \sum_k (a_k + b_k) x^k.$$

$$\cdot : t \cdot \sum_k a_k x^k = \sum_k t a_k \cdot x^k$$

P6. Przestrzenie liniowe nad skończonym ciałem.

Przestrzeń liniowa nad \mathbb{Z}_2 ,

$$(\mathbb{Z}_2^3, +, \cdot)$$

$$\mathbb{Z}_2^3 = \{(b_1, b_2, b_3) : b_i \in \{0, 1\}\} \quad |\mathbb{Z}_2^3| = 8.$$

$$+ : (x_1, x_2, x_3) + (y_1, y_2, y_3) = (x_1 \oplus y_1, x_2 \oplus y_2, x_3 \oplus y_3).$$

$$\cdot : k \cdot (x_1, x_2, x_3) = (k \cdot x_1, k \cdot x_2, k \cdot x_3) = \begin{cases} (0, 0, 0) & k=0 \\ (x_1, x_2, x_3) & k=1 \end{cases}$$

P7. Przestrzeń funkcji ciągłych nad \mathbb{R} .

$$(C[\mathbb{R}, \mathbb{R}], +, \cdot):$$

$$C[\mathbb{R}, \mathbb{R}] = \{f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} : f \text{ jest ciągła}\}$$

$$+ : (f+g)(x) = f(x) + g(x)$$

$$\cdot : (k \cdot f)(x) = k \cdot f(x).$$

P8. Liczby \mathbb{C} są przestrzenią liniową nad \mathbb{R} .

Oznaczenie:

- 0 - wektor zerowy tzn. element neutralny wzgl. $+$.
- $-v$ - wektor przeciwny do v wzgl. $+$.

Fakt. Niech V przestrzeni liniowej nad ciałem K .

$$1. \forall v \in V \quad 0 \cdot v = 0$$

$$2. \forall v \in V \quad (-1) \cdot v = -v$$

D-d.

1. Zauważmy:

$$0 \cdot v = (0+0) \cdot v = 0 \cdot v + 0 \cdot v$$

$$0 \cdot v = 0 \cdot v + 0 \cdot v \quad | + -(0 \cdot v)$$

więc: $0 = 0 \cdot v$

$$2. \quad v + (-1) \cdot v = 1 \cdot v + (-1) \cdot v = (1+(-1)) \cdot v = 0 \cdot v \stackrel{1}{=} 0$$

$$v + (-1) \cdot v = 0 \quad | + -v$$

$$(-1) \cdot v = -v \quad \square$$

Def. Niech V przestrzeni liniowej nad K , $A \subseteq V$.

Zbiór A nazywamy podprzestrzenią liniową, gdy:

$$1. (\forall v, w \in A) \quad v+w \in A.$$

$$2. (\forall k \in K \quad \forall v \in A) \quad k \cdot v \in A. \quad \text{ozn } A \leq V$$

Przykład. Niech $V = \mathbb{R}^3$, $A = \mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \{0\} = \{(x, y, z) : z=0\}$

$A \leq V$ bo 1. Niech $v, w \in A$, wtedy $v = (x, y, 0)$, $w = (a, b, 0)$

$$v+w = (x+a, y+b, 0) \in A.$$

2. Niech $k \in \mathbb{R}$, $v \in A$, wtedy $v = (x, y, 0)$

$$k \cdot v = (k \cdot x, k \cdot y, 0) \in A \quad \square$$

UWAGA Niech $(V, +, \cdot)$ przestrzeni liniowej nad K oraz $W \leq V$.
Wtedy $(W, +, \cdot)$ przestrzeni liniowej nad K .

D-d: cw.

Def. Niech V przestrzeń liniowa nad ciałem K .

$v_1, v_2, \dots, v_n \in V$. Dowolny wektor postaci:
 $k_1 \cdot v_1 + k_2 \cdot v_2 + \dots + k_n \cdot v_n$, gdzie $k_1, \dots, k_n \in K$ nazywamy kombinacją liniową wektorów v_1, v_2, \dots, v_n .

Przykład. $V = \mathbb{R}^2$, $v_1 = (1, 2)$, $v_2 = (3, 4)$

Wtedy $3 \cdot (1, 2) + 4 \cdot (3, 4) = (3, 6) + (12, 16) = (15, 22)$
jest komb. liniowa v_1, v_2

Def. Niech V przestrzeń liniowa nad K .

$A \subseteq V$. Liniowym domknięciem zbioru A nazywamy zbiór wszystkich komb. liniowych wektorów ze zbioru A :

↓ Skończenie wiele składników.

$$\text{Span}(A) = \left\{ \sum k_i v_i : k_i \in K, v_i \in A \right\} \quad \text{ozn: } \text{Lin}(A), \langle A \rangle.$$

Przykład. $V = \mathbb{R}^3$, $A = \{(1, 0, 0), (0, 1, 0)\}$

$$\begin{aligned} \text{Span}(A) &= \left\{ k_1(1, 0, 0) + k_2(0, 1, 0) : k_1, k_2 \in \mathbb{R} \right\} = \\ &= \left\{ (k_1, k_2, 0) : k_1, k_2 \in \mathbb{R} \right\}; \text{ płaszczyzna } OXY \end{aligned}$$

Fakt. Niech V przestrzeń liniowa nad K , $A \subseteq V$.

Wtedy $\text{Span}(A) \leq V$.

D-d: Niech $v, w \in \text{Span}(A)$, $k \in K$. Wtedy:

$$v = \sum_i k_i \cdot v_i, \quad w = \sum_i l_i \cdot v_i, \quad v_i \in A, \quad k_i, l_i \in K$$

$$1. v + w = \sum_i (k_i + l_i) \cdot v_i \in \text{Span}(A)$$

$$2. k \cdot v = \sum_i (k \cdot k_i) \cdot v_i \in \text{Span}(A) \quad \square$$

Def. Niech V przestrzeń liniowa nad K , $A \neq \emptyset$.

Zbiór wektorów $A \subseteq V$ nazywamy liniowo niezależnym, gdy żaden wektor $v \in A$ nie jest kombinacją liniową wektorów ze zbioru $A \setminus \{v\}$.

tzn $\forall v \in A \quad v \notin \text{Span}(A \setminus \{v\})$.

Przeciwnie, A nazywamy liniowo zależnym.

Przykład. Niech $V = \mathbb{R}^3$, $A = \{(1,0,0), (0,1,0), (0,0,1)\}$
jest liniowo niezależny:

• $(1,0,0)$ nie jest komb. lin $(0,1,0)$; $(0,0,1)$ gdyż
każde komb. jest postaci:

$$x \cdot (0,1,0) + y \cdot (0,0,1) = (0, x, y) \neq (1, 0, 0).$$

P2. Zbiór $\{(0,1), (1,0), (2,3)\}$ jest lin. zależny bo $(2,3) = 2(1,0) + 3(0,1)$.

Fakt. Zbiór wektorów $A = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ jest liniowo niezależny

\iff

$$(\forall k_1, k_2, \dots, k_n \in K) \quad \sum_{i=1}^n k_i v_i = \mathbf{0} \rightarrow k_1 = k_2 = \dots = k_n = 0$$

Przykład. Zbiór $\{(1,2,3), (1,2,0), (1,0,0)\}$ jest
liniowo niezależny w \mathbb{R}^3 :

Niech k_1, k_2, k_3 takie że

$$k_1(1,2,3) + k_2(1,2,0) + k_3(1,0,0) = \mathbf{0} = (0,0,0)$$

Wtedy: $(\underline{k_1 + k_2 + k_3}, \underline{2k_1 + 2k_2}, \underline{3k_1}) = (\underline{0}, \underline{0}, \underline{0})$

$$\begin{cases} k_1 + k_2 + k_3 = 0 \\ 2k_1 + 2k_2 = 0 \\ 3k_1 = 0 \end{cases}$$

Więc $\begin{cases} 2k_1 + 2k_2 = 0 \\ 3k_1 = 0 \end{cases}$ Jedyne rozwiązanie $k_1 = k_2 = k_3 = 0$
Więc zbiór jest lin. niezależny.